

Referat despre George Cosbuc si Universul poetic

Universul poetic cosbucian este greu de cuprins intr-o formula unica datorita unei deosebite mobilitati tematice (lirica peisagista, erotica, de atitudine sociala, de evocare a trecutului eroic, etc.) si datorita unei disponibilitati sufletesti, care merge de la idila la accente vehemente din Noi vrem pamant.

In legatura cu lirica lui Cosbuc s-au conturat doua pareri fundamentale, dar opuse:

- prima, sociologizanta, la originea careia sta criticul Constantin Dobrogeanu Gherea, potrivit careia Cosbuc este un poet al taranimii, care in versurile sale evoca viata taranului si a satului. Este un punct de vedere gresit pentru ca absolutizeaza una din trasaturile specifice ale liricii lui Cosbuc.

- cealalta parere, reprezentata de Vladimir Streinu si Mircea Zaciu este una strict estetica, artistica, potrivit careia Cosbuc este un poet rafinat, un alexandrin, inzestrat mai ales cu vocatia versificatiei.

Eugen Lovinescu considera ca odata cu aparitia lui Arghezi, poezia lui Cosbuc si-ar fi pierdut actualitatea. impotriva acestei pareri Dumitru Micu demonstreaza actualitatea poeziei lui Cosbuc, stabilind puncte de convergenta cu poezia lui Toparceanu, Arghezi, Aurel Rau, Alexandru Andritoiu.

Concluzia lui Dumitru Micu este ca poezia lui Cosbuc suna actual in constiinta.

In lirica romaneasca poezia lui Cosbuc inseamna un moment de revitalizare a filonului folcloric. Din versurile poetului se constituie monografia satului ardelean cu pitorescul sau geografic, etnografic si cu profilul spiritual al locuitorilor sai. Desi n-a reusit sa realizeze o epopee inspirata din lumea satului, cele mai reusite poezii alcatuiesc o monografie epicolirica a satului ardelean.

-Lirica peisagista-

Cosbuc este al doilea mare pastelist din literatura romana dupa Vasile Alecsandri. Spre deosebire de Alecsandri, in pastelurile caruia domina stagnarea, nemiscarea, chiar gravitatea, in pastelurile lui Cosbuc domina miscarea, culoarea, veselia.

Tablourile statice ale lui Vasile Alecsandri erau realizate mai ales prin contrastul alb-negru. in contrast cu acesta, pastelurile lui Cosbuc cuprind o mare varietate de forme si culori. Daca Vasile Alecsandri a preferat iarna, Cosbuc prefera vara, realizand un adevarat ciclu al verii. Anotimpul vara este prezentata in diferite momente ale zilei.

Faptul verii/zilei prezinta trezirea naturii intr-o dimineata de vara. Poezia este o cosmogonie in miniatura. La inceput tabloul este static, apa, campia, vantul dorm sub cerul clar, ca lacrima. Lupta dintre lumina si intuneric se da dincolo de zare si se sfarseste cu biruinta luminii. Odata cu aparitia

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

luminii integul peisaj se anima: oamenii cu coasa pe umar merg la munca. Tot acest freamat este un adevarat imn pe care viata il inalta Soarelui.

Si care, si turme-n prapoare
Pe umede coaste rasar -
Sunt toate-ale tale, tu Soare !
Faptura tu dand diminetii,
Esti singur fiinta vietii
Si-al lumii altar ...

In pastelul in miezul verii poetul prezinta un tablou coplesit de o caldura torida.

Si e liniste pe dealuri
Ca-ntr-o manastire arsa;
Dorm si-arinii de pe maluri
Si caldura valuri-valuri
Se revarsa.

Prin sensul ei pastelul Vara este un cantec de premarire a frumusetii peisajului romanesc. In primele strofe poetul creeaza o imagine panoramica dominata de masivitatea Ceahlaului:

Priveam fara de tinta-n sus -
intr-o salbatica splendoare
Vedeam Ceahlaul la apus,
Departe-n zari albastre dus,
Un urias cu fruntea-n soare,
De paza tarii noastre pus.

Atentia poetului se deplaseaza de la planul cosmic la planul terestru, surprinzand miscarile seceritorilor dintr-un lan de grau. in finalul poeziei placerea contemplarii se transforma in bucuria integrarii vietii individuale in viata eterna a meleagurilor stramosesti. Sentimentul de dragoste fata de tara si neam este exprimat cu discretie:

Mi-e inima de lacrimi plina,
Ca-n ea s-au ingropat mereu
Ai mei, si-o sa ma-ngrop si eu !
O mare e, dar mare lina -
Natura, in mormantul meu,
E totul cald, ca e lumina !

Acelasi sentiment este exprimat intr-o forma de un sincer patetism de poezia Vestitorii primaverii:

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Voi ati cantat cu glas fierbinte
Naturii calde imnuri sfinte,
Ori doine dragi, cand v-ati adus
De noi aminte !
Strainilor voi nu le-ati spus,
Ca doine ca a noastre nu-s ?

Un pastel excelent este Noapte de vara care prezinta cufundarea satului si a naturii in intuneric si somn. Acest pastel seamana si cu Sara pe deal de Mihai Eminescu si cu Zburatorul de Ion Heliade Radulescu.

Primul tablou surprinde spectacolul plin de miscare al venirii de la camp. Zgomotele specifice sunt redade prin verbe la gerunziu:

Care cu poveri de munca
Vin incet si scartaind;
Turmele s-aud mugind,
si flacaii vin pe lunca
Haulind.

Poetul foloseste imagini vizuale si auditive pentru a reda zgomotele satului la lasarea noptii. Un alt moment prezinta linistea: zgomotele s-alina, opaitele au murit. Pe scufundarea in somn a lumii reale se ridica o alta lume de taina, facuta din liniste, adierea vantului printre brazii, caderea muzicala a valurilor. Punctul culminant este aparitia lunii:

Iat-o ! Plina, despre munte
Iese luna din bradeti
si se inalta, incet-incet,
Ganditoare ca o frunte de poet.

-Lirica erotica-

George Cosbuc este unul dintre cei mai mari cantareti a iubirii. Lirica erotica a lui Cosbuc se caracterizeaza prin exprimarea directa, spontana, sincera a sentimentelor printr-o perceptie a erosului integral taraneasca, remarcata pe drept cuvint George Calinescu.

In idilele lui Cosbuc exista o strategie erotica si un joc erotic specific mediului satesc si care ilustreaza inclinatia spre ludic a omului. De obicei intr-un peisaj rural cei doi indragostiti se intalnesc neprevazut. Fiecare se prefaca surprins sau suparat. Tinerii isi ascund sentimentele, comportandu-se dupa un cod erotic specific satului: fata trebuie sa para retrasa, supusa, tematoare, iar baiatul chipos si plin de cutezanta. Discursul liric este dominat de jocul si de dialogul erotic.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Referindu-se la erotica lui Cosbuc, Constantin Dobrogeanu Gherea ramarca ca ea este o adevarata monografie a iubirii, de la primii fiori ai sentimentului, pana la iubirea inselata si parasita.

In poezia La oglinda exista o confesiune a unei tinere fete, care - ramasa singur acasa - se contempla in oglinda, descoperind cu incantare ca este frumoasa. Furata de pacerea de a se privi, tanara da glas sentimentelor sale. Se imagineaza ca tanara indragostita, ca fata de maritat si ca nevasta.

Azi am sa-ncrestez in oglinda -
Jos din cui acum, oglinda !
Mama-i dusa-n sat ! cu dorul
Azi e singur puisorul,
si-am inchis usa la tinda
Cu zavorul.

Treptat tanara are revelatia propriei identitati si paralel dobandeste constiinta propriei sale valori:

Iata-ma ! Tot eu, cea veche !
Ochii ? hai, ce mai pereche !
si ce cap frumos, rasare !
Nu-i al meu ? Al meu e oare ?
Dar al cui ! Si la ureche
Uite-o floare.

Sosirea mamei pune capat brusc acestei evaziuni din real. Exista in aceasta piesa lirica o presimtire a iubirii, un fel de traire anticipativa a iubirii viitoare.

In alte poezii, ca Scara, Rea de plata, Spinu, Subtirica din vecini, Manioasa poetul reda jocul sagalnic a iubirii evidentiind o strategie erotica specific taraneasca:

Cu doua sa-nvoieste,
Iar unul mi-l plateste,
Cu altul sa-mi ramaie
Datoare pe-nserat.
Dar n-am sa-l vad cat veacul !
si iata-ma, saracul,
Sa-i duc o postie sacul
P-un singur sarutat !
(Rea de plata)

Ea mergea capsuni s-adune.
Fragi s-adune -

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Eu sedeam pe prag la noi.
Ea, ca sarpele prin foi,
Vine-ncet, pe ochi imi pune
Mainile ei mici si moi,
in ureche-o vorba-mi spune,
Rade lung si fuge-apoi !
(Suptirica de la vecini)

Alte poezii surprind momente de tensiune intre cei doi indragostiti, ca de exemplu Pe langa boi. in alte poezii Cosbuc surprinde diferentierile sociale, care stau in calea iubirii tinerilor. Astfel poezia Numai una ! exprima hotararea tanarului de a asculta glasul inimii impotriva sfaturilor mamei, a rudelor si a intregului sat. Poezia lui Cosbuc exprima deci o erotica taraneasca, sanatoasa, potrivit careia omul trebuie sa urmeze glasul inimii.

Asa cum e saraca ea,
As vrea s-o stiu nevasta mea,
Dar oameni rai din lumea mea
imi tot inchid cararea.
Dar cu pamantul ce sa faci ?
si ce folos de boi si vaci ?
Nevasta daca nu ti-o placi,
Le dai in trasnet toate !

In poezia Dushmancele fata bogata-si apara drepturile prin avere si pozitie sociala, iar cea saraca prin frumusete, harnicie si demnitate.
Ca boii-s buni, bine-i bogata;
Dar daca pui flacai odata
S-aleaga dansii cum socot
o fata:
Bogata-si pupa boii-n bot,
imbatranind cu boi cu tot !

In alte creatii ca Fata morarului poetul reda drama iubirii inselate si parasite.

Cosbuc si-a adus o contributie importanta la dezvoltarea liricii erotice prin revitalizarea idilei si legarea ei de lumea satului ardelean.